

Алгышпау

Къурулуш комплексге тутхучулукъ этиу - баш борчларыбыздан бириди

КъМР-ни Башчысы **Юрий Кокков** республиканы къурулушчуларын профессионал байрам бла алгышлаганды. Белюде урунганлаа бла аны ветеранларына ол былай дегенди: «Республиканы къурулуш комплексине хар не жаны бла да тутхучулукъ этиу богонюде къырлары баш борчларыдан бирди. Жыгъа школаны, жашау журтаны, про-

изводство объектени, болныцаланы, маданият учрежденианы хайырлангыга беруу - сизни ишгини къыймытын кергюзттен шартладыла.

Ветеранлагъа ысапысыз, бюсюреюубюз да артыкъда улулу. Ала бошлаган урунуу адет-төреле белюнию ондан ара айнык барууна охчы нурдор болъандыла. Къабарты-

Малкъарны къурулушчуларына бет жарыкы урунганлары, профессионал усталыклары, анга кертчилей къалганлары ючюн жорек ыразылыгымы билдиремъ.

КъМР-ни Башчысы

Юрий Кокков Халкъла аралы аскер оюнланы жабылыуларына къатышханды

«Алабино» полигонда Халкъла аралы аскер оюна - АРМИ-2016 - къууанчы халда жабылгандыла. Анга аталгъан жыйылуда Оюнлагъа къатышхан къыраллау къурулуш министрлиги эмда аскер башчылары РФ-ни Къоркъуузулу къуветини, Федерация Советини, Къырал Думаны, РФ-ни Министрлерини кабинетини келечилери, Россейни регионлары башчылары болгандыла. «Халкъла аралы аскер оюна-2016»

бир жолгъа 20 полигонда 30 июльдан 13 августга корди бардырылгандыла. Аны Къабарты-Малкъарда баргъан кесегинде «Эль-брусское колцо-2016» дунини тёрт къыралыннан 70-ден артыкъ аскерчи эришгенди. Билдиренибизна, алтын майдаллагъа Россей Федерацияны жыйылмадыкъ командасыны тау маручулары тийиши болгандыла, кюмош Къытай Халкъ Республиканы аскерчилерине жетгенди, доммакъны Къазахстаны келечилери алгандыла.

Хорлагъанлагъа сауыгаларын Россейни къурулуш министрлиги орунбасары эмда статс-секретары **Николай Панков** бла КъМР-ни Башчысы **Юрий Кокков** бергендиле.

Оюнланы жабылыуларына аталгъан байрам эришюлеге къатышхан къырраланы миллет жыр-төпеуе коллективлерини концертлери бла бошалганды.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоуну пресс-службасы.

КЕНГЕШ

Тырнаууздагъы вольфрам-молибден хазна Россейни сырьё бла жалчыталыкъды

Москвада Россейни промышленность эмда сатуу-алуу министрлини орунбасары **Сергей Цыбаны** бла РФ-ни Шимал Кавказны ишлери жаны бла министрлини орунбасары **Андрей Резникова** башчылыклары бла бардырылган кенгешде Тырнауузда вольфрам-молибден табылгъан жерде къазуу ишени жандыртуу олгларын созюлгендиле. Ушакъгъа РФ-ни Табиэгъат ресурслар эмда экология министрствосууну,

Россейни Роснедрасыны, «Ростех» къырал корпорацияны структураларыны келечилери да къатышхандыла. Жыйылуда КъМР-ни Правительствоусу Россейни Роснедрасы бла бирге Тырнауузда вольфрам-молибден табылгъан жерде запасланы тергеу эмда техника-экономика шартланы хазырлау жаны бла улуу иш бардырылганын чертигенди. Ол къазуу ишге лицензия алыр ючюн къаллай бир ахча

төлереге керек болгунгун белгилерге онг бергенди. Ансыз а жер тюбюнде байлыкъланы хайырлангыга аркилик алыр ючюн торгла бардырыгъа жарарыкъ тийюк эди.

Быйыл окъуна Тырнауузда вольфрам-молибден табылгъан жерден лаборатор тинтилуеге магъадан алынмыркъды. Бизе бла уа технологию регламентлени бла проект амалланы жарашдыруу, производство оборудованины сайлау баиланыркъды.

РФ-ни Промышленность эмда сатуу-алуу министрствосуу бла Шимал Кавказны ишлери жаны бла министрствосу Россейни Правительствоусуна жер тюбюнде байлыкълары болгъан участканы хайырлангы ючюн бир кереги тейирлик ахчаны бир кесегин къайтарыгъа деген тилеки хазырлай турдыла. Тырнаууздагъы вольфрам-молибден хазна Россейни сырьё бла жалчытыргъа улуу себеплик этеригин белгилерге тийишлиди.

КъМР-ни Промышленность эмда сатуу-алуу министрствосуну пресс-службасыны материалларына керё.

Ачыкъ сөпешив

Билдиренибизна, эки ыйыкъ мындан алгъа республикагъа солургъа, ана тиллерине юйренирге, адыгланы бурун заманладан къала келген адетлери, төрелери бла шагъырейленирге, республиканы айбат жерлерин керюрге Торкден, Израильден, Ставрополь крайдан, Моздокдан да ата журтчуларыбызны къазууму келген эди. Алагъа деп мында сефирлик маданият эмда

Айтхылыкъ дирижёрдан - насийхат сөзле

жарыкъландырыу программа къураилгъан эди. Анга тийишлиликде озгъан байрым кюн Нальчикде Черкеслени халкъла аралы ассоциациясыны (МЧА) жыйылууна бардырылуучу залында тобушун болганды. Къонакълагъа бла атлары кенг белгили къарындаша Юрий эмда Борис Темиржановла келгендиле. МЧА-ны башчысы Хаути Сохроков, алаан алгышпашла, фахмулу дирижёрла саулай деменили Россейге айтпалгъанларын чертгенди. «Биз, Юрий Темиржановну бери келгенин хайырлангы, сизни бла

жолугуууу къурагъанбыз», дегенди. Тобушюге КъМР-ни Гражд. обществону институтлары бла байламлыкълар къурау эмда миллетлени ишлери жаны бла управлениасыны башчысы Анзор Курашинов да къатышханын билдирип, Хаути Хазритович тыш къыраллада жашагъан ата журтчуларыбыз бла арабыз айырылгъан ючюн ведомство улуу иш тамалгъанын чертгенди. Тышындан келген делегацияланы башчыларын, алагъа мында тургъан кезуилеринде тилманчыкъ этгенлеге да

жорек ыразылыгын айтханды. Юрий Хатуевич сабийлеге тиллерин, адетлерин билерге, сюереге, сакъларгъа кереклисини юсюнден насийхат сөзлени таза къабарты тилде сөзлешип айтханды. «Билемиз, сиз къайда да болугуз, къайда да жашагъыз, не улуу къуулукъда да ишлегиз, не кеп ахчагъыз да болсун, алай ана тилигизни, ата-бабалардан къала келген адет-төрелеригизни билмесегиз, битеу ол затла тюкте да тиймейдиле», дегенди.

«Адыгъ хас» жамаят организацияны башчысы, «Адыгъ псалъ» газетни баш редактору Мухамед Хафиц уа бу кюнде Израильде бардырылган фестивалгъа къатышып къайтханын, анда жашагъан къабартыла ана тиллеринде таза сөзлешгенлерин, адетлерин, төрелерин да къаты тутханларын, жашагъан элдеринде орамланы атларына къабартыча атагъанларын да ахтемлик бла айтханды. Тобушюмуно ахырында Мухамед Хафиц сабилени барына да сауыгъагъа энциклопедияны берди. ХОПЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Жыйылыу

Тиширыулары биригиулеринде - турлениу

Бу кюнде Къабарты-Малкъарны Тиширыуларыны союзуу улуу жыйылыу болганды. Аны КъМР-ни Башчысыны кенгешчиси Уналаны Аминат бардыргъанды. Анда бир неча вопрос созюлгенди, ол санда «Къабарты-Малкъар Республиканы Тиширыуларыны союзу» регион жамаят организацияны правленини председателини айырууу, правленини къауумуна турлениуле кийириуюю юсюнден да сөз барганды.

Ол къуулукъдан Ирина Кауфова кеси ыразылыгъы бла кетерге сюйгенди. Жыйылыуда аны тилеги къабыл керюлгенди эмда правленини председателине Каскулова Аулиятын кандидатурасы кергюзюлгенди. Ол делегатланы бирча къол кетюрюулерин бла къабыл керюлгенди эмда 5 жылгъа айырылганды.

Аулият Фуадлова Нальчикде 1-чи номерли шахар больницаны баш врачыды. Саулукъ сакълануу ишин къурау эмда терапия жаны бла бийик квалификациялы специалистди. КъМР-ни сыйлы врачыды. Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы, КъМР-ни Правительствоусуну, РФ-ни Саулукъ сакълануу эмда социал айнагъу министрствосуну грамоталары, Махтауу белги бла сауыгъаланганды. «Россейни айырма адамлары» деген энциклопедиягъа киргенди.

Сый беруу

Шереметьево аэропортда Олимпиада оюнланы чемпиону Беслан Мудрановха къууанчы халда тюбегендиле

Рио-де-Жанейрода XXXI Олимпиада оюнлада хорлагъан дзюдоист **Беслан Мудрановха** Шереметьево аэропортда Россейни эмда Къабарты-Малкъарны байракълары, миллет төпеуеуле, жырла бла да тюбегендиле. Чемпионну алгышларгъа КъМР-ни Москвада Дайым представительствоусуну оюночусы **Ратмир Бекишев**, КъМР-ни Башчысыны къырал властыны федерал орг. арг.налары эмда Москваны

Правительствоусу бла байламлыкъланы жалчытыу жаны бла энци келечиси – республиканы Правительствоусуну председателини орунбасары **Геннадий Губин**, Бахсан шахар округуу таматасы **Жачим Мамхегов**, тренерле, спортчула, жаш тейю къыймылдауаны, жамаят организацианы келечилери, жашны жуууқларла бла шукълары келгендиле. Геннадий Губин айтхылыкъ спортчуну аламан хорламау бла, Россейни олимпиадалы

жыйымдыкъ командасына биринчи алтын майдал келтиргени бла алгышлаганды. Беслан Мудранов а Къабарты-Малкъарны жамаятын эмда россейилени барысын да анга тутхучулукъ этгенлери ючюн жорек ыразылыгын билдиргенди, ол аны дайым да сезип тургъанын чертип айтханды. КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоусуну пресс-службасы.

Олимпиаданы днениги

Битеукомандалы зачётда танг кетюрюлгенбиз

Олимпиаданы ахыр эки-юч кюню майдаллагъа, айхай да, бай болганды. АБШ-ны озалмагъан эсек да, таблицада уа кетюроналгъанбыз. Алай бла, жетинчи кюнде россейиле бирер алтын, кюмош эм доммакъ майдалла къатхандыла. Бешинчи «алтынны» рапиристле келтиргендиле. Спортну бу тюросюнден жыйымдыкъ командабызгъа Тимур Сафин, Алексей Черемисинов бла Артур Ахматузин киргендиле. Ала эришюлене

финалында озгъанды. Бу кюню эсеплерин да къошуп, Россейни битеу да 22 майдалы болады, аладан бешиси алтындыла, тогузуу - кюмошюде эмда сегизи

Роман Власов.

Суратда: Тимур Сафин, Алексей Черемисинов эм Артур Ахматузин. Доммакъдыла. Биринчи жерде-АБШ, экинчи-де - Къытай, ючюнчюде уа Великобритания бардыла. Сегизинчи кюн жангыз да бир алтын бла къууандыргъанды - рапирачылары тишируу командабыз хорлагъан эди. Бийик кюнде спортчуларыбыз аслам майдал жыйгандыла. Ол къууанчы хорламандан, бирде уа ачуулу къытдырыуладан да толганды. Парус спортну вид-серфинг классында 19-жыллыкъ Стефания Елфутина ючюнчю жерге къыргъанды. Ол а спортну бу тюросюнде тарыхыбызда экинчи, жыйрма жылны ичинде уа биринчи сауыгъады. Ахыры 2-чи бетдеди.

Байлампыкыла

Спортну бла туризмни айнытырга келишгендиге

Кѐп болмай КЪМКЪУ-ну ректору Юрий Альтудов «Российский студенческий спортивный союз» деген Битеурсей жамаут организаци...

рыра, вузну спорт жашауна тыш кыралдан студентге да тири кытышыра этерге ам спорт туризмни да айнытырга кереклиси белгиленгенди.

Тобешуно чеклеринде эки кызуум да жуук заманда бирге кылайыш бардырлыклары белгилегендиге, ол санда Минги тауагы ёрлерге эм октябрь айда университетти базасында халкыла аралы семинар бардырырга келишгендиге.

Роман Ольховский оюмуна кѐре, Къабарты-Малкхарда жаш тѐлюно юрѐтурге аслам эс бурулады. Бу иште КЪМКЪУ-ну кыйыны да уллуу. «Университетде спорт инфраструктураны байлыгы, профессионалла ишлегендери да вузну командасы уллуу да, даражалы да эришүүлөгө кытышырга болуугуна ышандырады», - дегенди Роман Михайловчи.

КУРДАНЛАНЫ Сюлемен.

Битеукомандалы зачѐтта танг кѐтюрюлгенбиз

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Ачуу этдиргени уа ышоконд атдарында Сергей Каменскийни хорлатканы болганды. Хар неда тал бара турганлай, ахырында окну жаздырып ийгенди. Эм керек заманда 8:3 эсеп арталында керек туюк эди. Ол хорламны италиячы Кампирингени саугалпай кыйганча эди.

Дагында эки майдал тынчлык бла келимгендиле, алай Олимпиадада кыйсы майдалны да алган кыйынд. Гимнастка Мария Пасека куюмшоно кытханды. Жарсыгыча, мында америкалы Симона Байлз асыры кочлоу эди, бизники, башкала да аны жеталмазлыклары баям эди. Велосипедчи Денис Дмитриев да «доммакыны» келтиргенди. Ары дери бир кюн алгач ол жарым финалда Великобританиядан Кенинге хорлаткан эди. Алай а Дениснин махтарга болукчуду, ахыр жыллада ол кыйсы эришууге кыатышса да, призерланы санына кирмей кыалмайды, энди уа аны Олимпидадан майдалы да барды.

Гандболисткаланы да сагыныгыча тийишчиле. Ала хорларкыдыла деп айтырга алыкча эртерди, алай шѐндо командабыз Голландияны 38:34 эсеп бла хорлагандыла, беш матчда бир бири узундан кытырыматанлай да келди. Энди финалны тѐртдан биринде кызыланы Анголаны командасы бла тобушуу сакыйлады.

Бийкы кюнчо биринчи «алтыны» а Елена Веснина бла Екатерина Макарова алгандыла. Ала теннисни кызуум

СУРАТДА: Елена Веснина бла Екатерина Макарова.

болуп ойнауда барысын да озгандыла. Эм куючлөгө саналгыча Мартина Хингисини онлагыаныбыз а бу хорламды энци татыу бергенди.

Финалны алында бизникили эсеплери артык кѐл этдирчирча туюк эди, алай спортчула, артада айханларыча, аны унутурга кюрегендиге. Биз аны сагынамзга оюнулашкан эдик. Жангыз да кеси кесиме: «Мартина, тохта. Биз санаг Уимблдонну, Индиан Уэлсини, Римни бергенбиз. Алай бу финал а бизникиди, деген эдим», - дейди Екатерина.

Айткылык Аля Мустафинна да кырауучуланы ышануулукларынын бюгюнд да, алгач заманапалда, адаттагындан. Брусаялада ала жетген чыкмаганды, былайда хорлаганыны бла ол кесини Олимпиада майдалларыны санын жетиге жетдиргенди. Эришүүден сора кызы энци солургыча сюегини да билдиргенди. «Кыаллай бир

солургууму алыкча билмейме. Алай спортдан а ахырысы бла кетерик туюлмо. Мен эришгенни жаратама, аны Риода бютюн бек анылагычанма. Баям, энци кесиме майдал кытырга неда бир жары тюшерге борч салыкч туюлмо. Алай аны юсюнден алыкча айтырга эртерди», - деп кыошанды спортчу.

Ючюнчо алтынны грек-рим тутушуудан Роман Власов алганды. Лондонда да аны хорларкык табылмаганды эди. Алай бу майдал кюнч ол эсин ташлагыча адан кыалганды. Жарым финалда, хорватны Старчевич бла тубошгендиге, сагыайтырча кезуу болганды.

Аны юсюнден ол интервьесуонда былай айтханды: «Биринчи тѐрт баллыны кытханма. Артада Старчевични партерге туюшоргомне, эки кере хайрылы чабыуун этип, эсепни 8:0, ол угай, 10:0 жетдираллык эдим. Тоа да ол кезуиде хорватты бююнүмдан кысып бууганды. Алай судья энат зат айтыганды.

Былайда бир кесекте эсим ауган эди. Эндиге дери алай бир кере да болмаганды. Кесиме келгенимде, Старчевични онгунумаганын, бир кески ишекки болуп сюелген судьяны кѐргенме. Насыпха, ахырына дери тутушурга кыошгандыла. Алай мен аны эртерке хорларга керек эдим».

Алай бла, битеу Олимпиадада бизге эм хайрылы бийкы кюн болганды. Россиялик жети майдал алгандыла, аддан ючюно уа «алтыны» аладан. Бу эсеп бла кыралыбыз битеукоманда зачѐтта тѐртюнчо жерге чыккыанды.

ХАБИУЛАХЛАНЫ Зульфья.

СЪЕЗД

Жангыртылуно юсю бла Россейни Журналистлерини союзуно ишин - тийишли даражага

Москвада РФ-ни Президентинде Эл молкно бла кырал службаны россияни академиясында Россейни журналистлерини союзуно XI съезди болганды. Анда сѐз биригуно ишин иглендируно эм жангыртыну юсюнден барганды, аны секретариатына жангы кадрыла сайлангандыла. Бу иште кыралны битеу субъектлеринден, 250-ден аслам адам кыатышхандыла.

Модернизацины программасына кѐре, медиаэферада чыгарма организацианы кючлерге, жамаутада журналистни алгынны даражасын кыайтаргыча, асламлы информация органла бла байлампы законча чыгаруу иште кыатышырча онгла бла жалчытырга борч салынады. Аны ючюн союзу кырауу ишин, менеджментин иглендирге, бу жаны бла жангы онаим амалланы хайырлангырга, элче системанын тал жалча келтирге, союзу регионлада беломлорни айнытырга эм талай башха жуушлуны толтурурга керекди.

Анга кѐре, союзу башчысы Весолод Богданов шѐндо, биринчи, журналистке имле болуп саналган, ала не бла кюрешгендерин ангыларга кереклисин чертегиди. «Бюгюнлюкдѐ союз жарашдырган битеу проекепти ишибизни жангыртырга бла байлампыдыла. Былайда баш магыналы проекептибиз СМИ-чи айнытууу арасын кыраууу.

Ола битеу проекептин тинтирикти, ол санда регионалны кыкылапы да. Быллай арала бюгюнлюкдѐ кѐп кыраллада бардыла. Бизде да ол тийишлилеге гранта берилди», - дегенди ол.

Союзу ишлерини управлюкий эм секретары Денис Токарский организацины тамбалыкы коно ала бусыгатагы кризисден кылай терк, тынгылы да кытулганларына кѐре болуугун чертегиди. Проблема ла финансирование, иллек, чыгаркычылык жаны бла да бардыла. Аяны тамалар ючюн а, кѐл жаны бла ишлерге керекди. Сѐз ючюн, бойсунмаган прессага бир орган да себеллик этмейди, аларга кыоубузудан

келгенча болушаллыкбыз. Сора журналистте тийишисича иш хак алырча, страховой, медицина компаниялада ала багыла учузурак болурча, кой неда машина алгандо догажарлык эди.

Союз кесини регионлада беломлорне болушук излеген журналистлестге эс талдыралырга кыолайлы организациа болурга тийишлиди. Жарсыуга, жылны алында бизни борчубуз 70 миллионга жетгенди, бирити банкрот болурча адан кыалгыанды. Этпеген мадарланы хайырындан борчуна асламсы тѐленгенди, алай аны алыкча толуспулай берип а бошамалдыдыла, деп кыошанды ол.

2014 жылдан бери Кырал Думаны Информациа политика, информация технология эм сывз жаны бла комитетини башчысы Леонид Левин, союз эм уллу, эрте да кыралган организациадан бери болганын черте, аны сактыргыча эм кючлерге жангы да жангыртыну юсю бла жараргынын айтханды. «Биз Журналистлени союзу 4-чю власть болурча этерге керекбиз. Тыш кыраллада журналист биригиле болган даражага биз да тийишлибиз, аны ючюн а аяны саныналарына кырау да хайырлыды. Бойсунмаган СМИ-легѐ болушурга, аман ниетли кылулукчулагы, организациага кыажу турган журналистлени кыорууларга борчубуз», - дегенди ол.

Союзу ишлерини управлюкий эм секретары Денис Токарский организацины тамбалыкы коно ала бусыгатагы кризисден кылай терк, тынгылы да кытулганларына кѐре болуугун чертегиди. Проблема ла финансирование, иллек, чыгаркычылык жаны бла да бардыла. Аяны тамалар ючюн а, кѐл жаны бла ишлерге керекди. Сѐз ючюн, бойсунмаган прессага бир орган да себеллик этмейди, аларга кыоубузудан

москөөяны журналистлерини союзуно башчысы Наталья Чернышева да, союзу управление системасы эскиргени белгилеи, аны жангыртынуу, финансированины иглендириуно амалларына неде кѐргѐленири, журналистлени эркинликерин кылай кыорууларга болуугуно юсюнден оюмларын билдиргендиге.

Жыйылууда регионлада союзуланы башчылары да сѐлѐшгендиле. Ала бусыгатада системада кѐп затны толелендирге, прессага дайым болушук этерге кереклисин белгилегендиге. Ала айтаннга кѐре, хал был барса, бир 15-20 жылдан жѐр-жерде миллет СМИ-ле кыруурукчуду. Аны ючюн алда миллет тилге ала сѐз болурга, журналистни даражасын кѐтюрчю мадарла этерге чакыргычандыла. Союзуланы башчылары журналистлени елтюрюу, аяны кыоруугуна бла байламлы ишлени тохтатырга, бу амалыкыла бла байламлы ачылган ишлени ахырына дери жетдирге кереклисин чертегиди.

Андан сора конференцияга кыатышхана жангыртынуу программасын кыбыл кѐргендиле. Биз бла союзга жангы секретарыны да айыргандыла. Алай бла анга Александр Белонский, Анастасия Кашаверова, Анатолий Кузичев, Вячеслав Умановский, Евгений Примакое, Андрей Меваведев эм ала миллет тилге ала ючюн кѐл жыйылганына кѐбюсѐ кѐтѐргенди. Весолод Богданов бу адамла журналистлени организациларын иглендирерине, аяны билгилери, сынамлары да союзга хайрылы болуугуна ышанганын белгиледи.

КУЛЬПАЛАНЫ Зульфья. Нальчик - Москва - Нальчик.

ОКЪУУ

Бир бирге сынауларын айтхандыла

Бизни кыралда билим беруу жаны бла стратегияны борчланы комплекси жарашдырылганды эм жашауда бардырылды. Правительство оюноу бла 2016-2020 жыллага энци федерал программа кыабил этилгенди. Аны баш мурагы - жалаңда Россейде угъай, кыралдан тышында да ишлеп, жаш тѐлюно жашауга кыабыргычлары жарашдырырга юрѐтуе амалланы кыраууу. Сагынылган программаны чеклеринде регионлада орус тили окутууну бийк даражага чыгаруу жаны бла уллу иш бардырылды. Бизни республика да аяны саналганды.

Элбрус районю билим беруу управлениы КЪМР-ни

ПРОФИЛАКТИКА

Гриппден кесибизни кыоруулайык

Къабарты-Малкхарны поликлиникаларына грипптен 73 500 адамга дарман салырча «Гриппол» вакцинация препаратла келтиргендиге. Бюгюнлюкдѐ ол биринчи партиды.

Дарман салынгандан сора эки ийкѐкчи ичинде адамны иммунитетти вирусну хорларгыча юйрениди. Алай профилактика эки жылны ичинде

билим беруу, илму эм жаш тѐлюно ишлери жаны бла министерствосуно профессионал айнытуу тохтатусу бардырган республикалы арасы эм Краснодар крайны Билим берууно айныту институту бла бирге августуна алындан башлап 20-сына дери очный эм дистанциялы курсла бардырады. Усталыкларын бу предметден дерсте берген - 25 эи башлангыч класслада ишлеген 54 эста есдорлюкдѐле.

Педагогала окуучулары итот аттестацияларын бардырыуга аталган лекцияга да тынгылапчандыла. Башлангыч курсланы усталары уа келлеттени араларын клонлеуде орус тили магънасын аны теориясын, практикасын

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

тилде сѐлѐшген сабилеге бу предметни кылай окутханларыны юсюнден кеслерини методикалары бла шагъйрейгендигинде.

Курсланы очный кесеге итот аттестация эм «ѐтерек стоп» бла бошалганды. Аны уа профилы управленины башчысы Моллаланы Сюлемен бла огардыра сагынылган республикалы араны директору Алим Кушчетеров бардыргычандыла. Устазла кѐбюсѐ эл «ѐтерек стоп» бла бошалганды.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Тинтендиле. Лекцияланы окууганланы бийк профессионал даражалары ФГОС-ланы энциликлерин ангыларга эм айыргырга да болушук болганды. Устазла кѐл соруулары тынгылы жуулап талхандыла.

Курсланы кезуондо аларга жюрюгѐнле усталыкларын мындан ары есдорюно жоларын, амалларын да сайлагычандыла. Краснодар крайдан келген педагогла да кеслерин дерс бардыруу сынамларын таскаларына туюшундоргендиге. Коллегаларына орус тили хайырланууну, жюрюгѐноу профессионал энциликлерин да билдиргендиге. Элбрус районю орус тилден бла литературадан усталары Элжорукеланы Зура, Моллаланы Индира, Жапунаны Тамара эм башланган класслада ишлеген Наталья Давденко бла Елена Козлова да эки

Table with 5 columns: Country, Gold, Silver, Bronze, Total. Row for Russia: 9, 11, 10, 30.

Бизни корр.

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

Болум контроळाды, кыйгыланырга сылтау жокду

Маллага нодуларный дерматит суруу жайылганы юсюнден кыйгыйлы хабарла жоройду. Аны бла байламлы алпараклад Къабарты-Малкыны Ветеринария управленясында ведомствону башчысы Мухамед Шахмурзов, журналистлик жыйыл, республикада ол жаны бла болумну юсюнден тынгылы хабар айтканды.

жорукъла бла кыгылга юлешингендиле, район эмда ол башчыла бла жыйылула бардырылгандыла. Андан сора да, ол жаны бла эитинген битеу ишле, юлетиуле, эсгертиуле да, ветеринария кыйгыланырга, ком-

Бек биринчиден, ол кыоркчулу инфекция аруу болганын, кеси да жаланда маллага жуктыганын аныгытканды. «Аспамында Африкада эмда Индияда тубейди. Битеу дуняда хауа жылгыла айланганы себепли бютюн кенг жайылып, Россейни юг жанына да жетгенди», - дегенди. Ведомствону башчысы айтканыча, нодулар дерматит - кыралыбызга жангы аурудуу, Россейни ветеринар справочниклеринде аны юсюнден салгынылмайды, алай эсе уа, андан багынуу амаллары да жокдула. Алай тинтиу ишле бардырыла туралды. Быйыл декабрде ветеринарлары кыоркчулулардан андан дарман туюркиди. Бугагытта уа аны оркунула кыйгылга бла оскилеге тийиучу чекенден вакцина беш кыгыл салынган.

КыМР-ни баш кыоркчу ветеринар инспектору республика нодулар дерматит болганына жондиргенди. «Биз районуларыбызда да малладан кван, тилеринден габула алып, Владимир шахарга Малланы кыоруулауу битеуроссей илму-тинтиу институтуна жибергенди да, аны ахыр эсеплерин сакчы тубейди», - деп аныгытканды ол.

Журналисте нодулар дерматитден кеп мал кыорууганды, алай ауруу болган инекини сютюднен ичерге, этинден ашарга жараммай, аладан адамла улангандыла. деген хабарлары тюз болганыларын бла кыгыланыларын бирлере койгендиле. Баш ветеринар инспектор ала терс болганыларын чертгенди. «Кыруу маллары угъай, адамлары да саулыклары ючюн жууулары болганыбызны биз бек иги билебиз. Ветеринар служба болумну контролда туталды. Тийишчи кыгыланы болмай этни бир килограммы да тюккенге туюмшейди. Рыноклада да эт бла сют бийик кыгыланды», - дегенди.

Ол болмачы хабарлары жайлыуларыны дагында былай сылтауу келтиргенди: республикада жыл сайын эки минг хайуан союлады, алтмыш да тюрою-тюрою сылтаула бла кыоргырга керек болады. Малла тут-

пенсация ахча жаланда маллага стравохка этилсе тенеириди». Ол нодулар дерматит адамга кыоркчуу болмаганын, иммунизацияланган маллары сютлерин, эттерин да дарман салынгандан сора терт сагытдан хайрылганды болгуну да аныгытканды. Сибирский язвадан адам елгенди Нальчикини болнычасында деген хабар да ёторок болганын айтканды.

Республикада жашагына ала керексиз кыйгыл этмезлерин тилегенди. Ол жаны бла кыгыл сорулары болсола да, Къабарты-Малкыны Ветеринария управленясына телефон сагытдан ала аныгытканды, аны адресин, телефон номерлерин да билдиргенди. **Менчикова аты, орман, 130 «а» номери ул, 77-03-17; 42-39-38.**

ХОПЛАНЫ Марзят. Суратны автор алганды.

Асмамлы информация органлада кеп материалла басмалангандыла, малкылар, кыбарты, орус тилде радио эм телевидение бла аныгытканды, этилсе сохлада кыруалгандыла.

Асмамлы информация органлада кеп материалла басмалангандыла, малкылар, кыбарты, орус тилде радио эм телевидение бла аныгытканды, этилсе сохлада кыруалгандыла.

МАДАРЫУЛУКЪ

Кубаны юлгысю саулык саклау жаланга ахчага кере кыруалмагынын ачыклайды

Гиче айрыканы врачлары уллу ишине тамалгандыла - ахчасыз, тышындан санцияла онгус этген кезиуде, пациентлери дуняда ол саулыкка адамла болууча этгенди.

37-жыллык Кармелита де Севильясы, Гавананы районларыдан бирини уацкой врачы, компютери, кесини кабинетин кёргозтеди - столу, эски компютери, эки шинтиги бла (бири медестраганды), ол саулыкка кырачуу бир мийокчюк. «Ма бую мени саулык саклау кылам. Кертин айтканда, манга андан кёю керек да туюлду», - дейди ол. Мында Кармелита ол жууапты болган жерден 266 койорге кырады.

Кубачыла болнычуга артык кеп келмеуюдиюле, алада кезилерини саклаула да турмайдыла. Доктор пациентлерины иойлерине кеси барды: жылдан бир кере саулыкларына кырады, керекли анализин этерге мен. Инсан чыгардан, аркыдан тарта эсе, тютион кич эсе неда артык семизлиги бар эсе, аны энци эсепте туталды.

Пациентлери борчуу халда болтыгача жаддыргыла эркинликке барды. Ала уа айтканыма боюсунурга тийишчилде, - дейди де Севильясы. «Юйор доктор» дегенин кубачыла чыгаргандыла - халкы врачлагы барырга артык бек сюймегени себепли. Мен а кесини аланы кыан басымлери ёнелмеге, жореклери кылай урганына тынгылайма, холодинликлеринде кылайла

ашлары болганын кёреме, кыаллай болумлада ишленгенлерин сурайма. 1960 жылда Кубаны Правидельствосу энци медицина программаны кыал кёргенди - ауруулары ала башлангыччыга табарга эмда тыярга. Аны хайрылыгыгы иги да улпу болгонди. Сёз ючюн, АБШ-да бир адамга жылга 8554 доллар фыйда келеди, жарны Кубада уа - 441. Алай кубачыла сабилени ала кыруада ёлюм Америкадан кёрге азы, ала кеслери да азырак аурудула, жашуу ёмюрлери уа Американы бек адамларыдан гиче туюду.

«Бичак тюбие тюшерге ашыкмагыз» - Бюлонжиде республикада 100 минг адамга 721 врач жетеди. - дейди Матансас шахардан медицина профессору Диего Лунес. - Тенгледирсек,

штатлада алай бир адамга 279 доктор жетеди, ол а бизден 2,5 кереге азы. Бек башы - профилактика этиуде: жорекни физкультурла учурженила бла кюлеуге жирдуну бичагыны тюбие жатхандан эсе игирекди да. Онкология бла байламлы болум да алайыракты. Кубада рак ауруулары ала кезилеринде ачыккыла эм багып, азытырга кюрешиле. Адамла, ауруу юсюнден кеч биллп, кеп жыллары багыууга ахча кыоратмагына, кыартлыкларына дери саулыклары бла жашарга керекдиле. Пациентлени анализлери «юйор доктор» район клиникасына береди, адамын саулугун кылай кючлере болгуну оюуну да анда этедиле. Кубада медицина хакысыды - Конституциябызда алай жазылды, бизде коммерциялы болнычала жокдула. Гаванада бла Матансасда болнычаланы кёргенме,

Ахыры 4-чо бетеди.

Профессионалла

Адамны дуняга келгенин бир магъанасы болурга керекди дейбиз - алгъадан бийикледе жазылган жумушу. Хунер, фахму, итинилуук, тутхан ишинге жанын бла берилуу насъба а теги юлешинмедиле. Биреу ишчи жеринде чыгыкыл иштеткенди, аны юсюнден учутуп кыорды, биреу а кене да, кюн да ол сагышланы кыоялмайды. Борчу болуп угъай, алай жаратылып.

Педагогика илмулары доктору, профессор Энейланы Лидия - Мырзаланы Адыханна кызы - экинчилериндеди. Ол ата-субурушдан кыайтхандан сора Кызазахстанда Джалал-Абад об-

Жашууну ёзек жумушу - сабилени окутуу, юйретуу, тюз жолга салуу

ластыда «Ленин жол» колхозда тууганды. Мырзаланы юйорлери сюргюнден кыайтханды. Кенделде тохтайды. Лидия анда 1-чи школда окуп, артада КМКУУ да химия-биология бөлмюно бошайды. Элде устаз болуп ишлейди. Энейланы Идрисни жашы Хусей бла бир юйорю болгандан сора бек биринчи кыайн анысыны, кесини ата-анасыны оюулары бла, баш кесини Блоскалга кетип, ол МБД-ны университетинде окууга анда, аны жанында туралды. Аны Чегемге ишлере ийгенлеринде, кеси сабий садны таматасыны кылуугунда урунганды. Андан ары жашуу аны Нальчикде 1-чи номерли интернат школга келтиргенди.

бирге жамаут жашууга да тире кыгылды. Ол «Университет димлиери болган тишируулары федерациясы» деген битеудуни жамауту биригуну Россейде вице-президенти. Биригу илму бла кюрешенгеле болушуккъа деп ачыгылганды.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарга болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

Анда Лидия Адыханова 22 жыл ишлегенди. Сабилени юйретуде, окутууда, дуня башанда не иги зат, не жангы зат бар эсе да, аны хайрыларыга сыйоп, кеп тюрою программаланы сынап кёргенди, аны бла бирге кесини усталыгы да ёсгенди. Алай излемле бардырган заманды, 1964 жылда, баша интерес окур юйорие ишлери кырады. Етене - философия илмулары кандидатты, Москвада Урунуу Алексий И кырамында турган 12-чи номерли интернатда кыруалган форумга туюшди.

Анда Америкадан келген педагог ала бирге билдик школада дери беруиуу методикасын илму жаны бла талпандырып муртада хазыралыганын жангы программала бла шагыры болады. Аланы бирине кере (Тарасов жарашдырган), юйретуу-окутуу ише ата-анала да кыштылуурга керек эдиле. Экинчиси уа, Занковнукъ - школга келгени окуну окуй-жаза, оюм эте билген сабилеге.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарга болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

Педагог, ала бла тамышып, педагогика школга жарарча программаны жарашдырынуу кыгылга алады. Петербургада Герцен атлы университетини «Культура-чыгармачылык модель» программасын хайрылганын, миллет окуучулары дери китап чыгарууда белгили автор М.В.Черкизованы да болушдуруп, энци окуу ыз табын, аны Нальчикде кеси таматалык этген 1-чи интернатны мурдорунда сыйды.

Ише алай берилгенин, хунери, фахмуу болганын кёргенле аны илму бла кюрешере келгендиреди. Республикандан, Россейден тышында да Энейланы Лидия кеп уллу жыйылууга кыгылшады. Шаллушардан чыгып, Личкой ичи бла ётоп, Личинский аны аны Тёбен Чегемге, Хушто-Сиртка, Чегем чучуурлага, Эл-Тюбие барганылары, алага тюбоген адамла, ала кёрген келе, суула, баша табыгъат арумулкъла, таула да гуоулагыла, кыанатыла дери - бары да бардыла анда.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарча болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

Ише алай берилгенин, хунери, фахмуу болганын кёргенле аны илму бла кюрешере келгендиреди. Республикандан, Россейден тышында да Энейланы Лидия кеп уллу жыйылууга кыгылшады. Шаллушардан чыгып, Личкой ичи бла ётоп, Личинский аны аны Тёбен Чегемге, Хушто-Сиртка, Чегем чучуурлага, Эл-Тюбие барганылары, алага тюбоген адамла, ала кёрген келе, суула, баша табыгъат арумулкъла, таула да гуоулагыла, кыанатыла дери - бары да бардыла анда.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарча болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарча болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

Китпхана

Кёргени, эшитгени, адамла бла жолугуулары

Бу копеле басмадан Геннадий Коммодову «Сокровища Чегемского ущелья» деген китабы чыккынды. Ол Шалушка эли школуна алтмыш жылдан артык ишлеген устаз окуучулары Чегем аузуу бла, жану барып, танышдырганы юсюнденди. Шалушардан чыгып, Личкой ичи бла ётоп, Личинский аны аны Тёбен Чегемге, Хушто-Сиртка, Чегем чучуурлага, Эл-Тюбие барганылары, алага тюбоген адамла, ала кёрген келе, суула, баша табыгъат арумулкъла, таула да гуоулагыла, кыанатыла дери - бары да бардыла анда.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарча болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

«Юйорюмю, илмууму?» - деген соруу тутумганды Лидияны акылында. Алай болса, ол биринчи сайлары туралды. Нех десен аны битеу илму, баша иш, акылы да сабийге жашууда кесини жерин табарча болушурга, аны юйторие, халкыны жарарча, хайр келтириуча адам этил водюрюге бурулула.

Геннадий Коммодов

Сокровища Чегемского ущелья

КЕРТИЛАНЫ Сакинат.

Спорт

Эм улуу хорламлары - алдадыла

Тырнаууздан Башыйлары Махмуд 2009 жылда июль иңгирин көпгө дерн унутурук болмаз. Ол Сербияда Европаны биринчилгинде жетишимли тутушканында сора Налькины аэропортунда аны Элбурсу району аласть органдары, нөгөрлери, ахлулары эси башкала да ашыгы-ып саккай эдиле.

Жашны жетишимли аны көп жыллына кыйыныны багысыды. Ары дерн да спортчу бир нече кере Россейни биринчилликтеринде торно-торно аур-луктада ахшы көрөмдүкө жете турганды. Аны июнь ол кыярланы жыйымдык коман-дасыны санына да киргенди. Европалык барырдан алгыра да Гуржюк халкы аралы тургыра да Россейни окучулары спартакадасында да хорла-ганды.

Поржюно келечиси бла чыккы-ганында, бир минут озгунуу окуяна хорлайды аны. Алтын майдал алгандан сора да, биринчилики эм иги геңери деген приз бла да сакталганды.

Грек-рим тутушуу бла кереш-тиргеп ол бир жол эришуиледе кыраг-анандан сора таукел болганды. Сабий эм жаш тейло спорт школда тренер болуп иш-леген анысыны кыяриндашы Эзеланы Хусейн да аны сайлууну кыябы көрдү. Алай спортчу ол турканын барырдан алгыра, сан-ларын көчлөрнә спорт гимнасти-кага бла жөзөгө жорюос алы болуугун айтады. Махмуд Этез улуну кюлунда биринчиге атлама этип башлайды.

Биринчи кере райока аралы эришуиледе кытанды. Алай артра призёр да болома. Пятигорскда Юг федерал округну биринчилигинде да экинчи жерни алма, деп эсгереди Махмуд.

Ондагы жылгында аны Дон-кыярланы атын айтырдыга Сербияда барды. Эришуиле ол аурлукта Махмуду онгылык чыкмаганды. Ол Белоруссиядан, Литвадан, Израильде эм Германияда геңерле бла тобушай, аланы улгу эсепле бла кытанды. Финдагы да

нар ююн, Россейни Грозныйде олимпиадага дерн бардыр-гын чемпионатына кытгышан-ды. Анда спортчу 85 килограмм аурлукта юч кере тутушуп, барысында да хорлаганды.

Буюнлюккө санларымы кючюн 60-70 процентге кытаргандыма. Россейни тур атлетикадан сыйлы тренери Макаланы Махтин кюлунда кюнгө эки кере жаруала бар-дырма. Тюз да юч алгызым-лай, кесими жаруалагы берип, дунияны эм чючлю геңдерли кытгышкан эришуиле - Иван Поддубный аты халкы аралы турнире - хазырлангырма, дейди Башый уу.

Махмуд бусагыта жаланда 24 жыл болды. Спортта улгу жетишмиле болдуруга алык-ка сабын барды. Аны саулук эм жангы бийлик тежейби.

Анатоль ТИМОФОВ.

Алай бла Башый улгу 76 кило-грамм аурлуктада биринчи болуп, жыйымдык команда бла кыярланы атын айтырдыга Сербияда барды. Эришуиле ол аурлукта Махмуду онгылык чыкмаганды. Ол Белоруссиядан, Литвадан, Израильде эм Германияда геңерле бла тобушай, аланы улгу эсепле бла кытанды. Финдагы да

Биринчи кере райока аралы эришуиледе кытанды. Алай артра призёр да болома. Пятигорскда Юг федерал округну биринчилигинде да экинчи жерни алма, деп эсгереди Махмуд.

Ондагы жылгында аны Дон-кыярланы атын айтырдыга Сербияда барды. Эришуиле ол аурлукта Махмуду онгылык чыкмаганды. Ол Белоруссиядан, Литвадан, Израильде эм Германияда геңерле бла тобушай, аланы улгу эсепле бла кытанды. Финдагы да

Быйыл а, эки жылны солуган-дыдан сора, Махмуд бир неча турнирге кытгышканды. СКФО-ну чемпионатында ючкөчө болган-ды. «Кубок бразье Самурашев» деген команданы санында жаш балында Геленджикте Битеуроссий эришуиле да биринчи жерге чыктыганды. Кесими ючюн сы-

Футбол

Бир бирге ал бермей

Көп болмай Төбөн Чегемни жаш төлөсү, терроризмге кара эскертимизге кырау ки-рөшө жоралап, футболдан эришуиле бардырганды. Юнион эли баш стадионда этгендиле. Алагу 6-10-учу классланы окуучулары эм эли жаш адамлары кытшы-хандыла. Командада, кыа-рыуларын аямай, бир бирге ал бермеге көрөшкенди.

Болсада финалгагы эм кючлө-лө чыктыгандыла. Алай бла «Хорлам» команда биринчи, «Бирлик» экинчи эм «Кузунан» ючкөчө бол-гандыла. Биринчи жерни ал-ганылагы эли администра-циясыны атында грамотала бла эсде кыларча саугала берилгенди.

БИЗНИ КОРР.

Кубаны юлгыюу саулук сакыау жаланда ахчага көре кыралмагынын ачыккылайды

Ахыры. Алы 3-чө бетдеди.

«Тонгуз этден сакталгычы»

Айрым саулук саккыла-уа биринчилк бюджетни 10 процентин жюды, ол а Россейде эсе эки кереге көндю, дейди, этемлене, Ведадо району клиникасы хирургу Антони Мендоса. - Бизге жыл сайын АБШ-дан, Европалык эм Патин Американы кыярлагы-рындан 20 миң адам келерди, медицинабыны көпте кыяр-лангылары бла улгу файда тоношобары.

Миллионла бла долларла саулукту жашу бардыруну рекламасына кыралганды. Телевизорда инфарктдан кылай кытуулуга болуугу юсүндөн халпарайдыла, көбүрөөк көгетле ашарга, тютюннө бла ромну кыорьга чыккырганыл турардыла. Бизни кыярлада тонгуз этни, битен башка испан коллоидана, бек сюедиле. Ол а жюрекке заранлыды.

дегенде «юйор доктор» хар пацентаге анчи диета жараш-дырдыга болуукта. АБШ-да бизни системга «приветная медицина» деп атагандыла, нек дегенде биз аурууланы ала кеслерин билдиринчиге хор-ларга көрөшөбиз.

«Сизге диета керекди» Аны бла бирге дуняда ахы-рысы бла да тюз, кемчиликсиз бир зат болмагынын эсде тутарга керекди. Кубада со-циалист заманда кытгыч кыяккыла - СССР-де болганы, шөндю уа Россейде да сак-талганын адетле - бюгон да жюройдуле: тап этилген опе-рация ючюн врачны кюлуна бир 50 долларны тутдуруу, анга ичи ром неда багыла школдп келтириу. Биз алызгыны алай билдиресенг, экинчи келенинде, иги бакмай да кыярла. Алай докторла да биледиле - ром шеша окуяна улутхагы саналады, аны ючюн төрмеге он жылга олтургура кыя болууктады. Кыоркыгандан көпте бу саугаланы да алмайдыла.

Доктор Кармелита де Се-вилесе, манга кырай, кыаты соруу этеди: «Тютюн ичечи-ми»

«Угый, онсегиз жыл мындан алгга кыюйганма».

«Тюз этсиз, сеньор. Чагыр а урлайымсыз?» - «Аз-маз, байрамда» - Андан да аз ичигиз. Сизге диета керекди, бусагыт жазып берейим». Алай бла Кубаны юлгыюу са-улук саккылауш ахчага көре болмагынын көрөгөздө-ди. Бырысхыны медицинаны бер зат болмагынын эсде тутарга керекди. Кубада со-циалист заманда кытгыч кыяккыла - СССР-де болганы, шөндю уа Россейде да сак-талганын адетле - бюгон да жюройдуле: тап этилген опе-рация ючюн врачны кюлуна бир 50 долларны тутдуруу, анга ичи ром неда багыла школдп келтириу. Биз алызгыны алай билдиресенг, экинчи келенинде, иги бакмай да кыярла. Алай докторла да биледиле - ром шеша окуяна улутхагы саналады, аны ючюн төрмеге он жылга олтургура кыя болууктады. Кыоркыгандан көпте бу саугаланы да алмайдыла.

Доктор Кармелита де Се-вилесе, манга кырай, кыаты соруу этеди: «Тютюн ичечи-ми»

Вашамчылык ОСАГО бир неча жылга жарашгырылыкты

РФ-ни Финансала министрствосуну башламчы-лыгы автомобильчелени кыуандыргыга керекди. Ол жарашдырган закон-проект аланы эркин-ликерин кенерттирки. Биринчиден, водителыге ОСАГО-ну полисин бир жылга угый, бир жолга 2-3 жылга да алыргы эм бериликли. Жангы маши-налы илерине да энди Тесомотрдан жыл сайын өтөрге көрөк болуук тую-людо.

Андан сора да, Минфин страховканы багысыны өлчөмнө тохташдырганда, автомобилчи деителени ючкөчө кырамануу тогзе санаганды. Алай бла кючлө машиналы илерине ОСАГО учурузга келпикчи. Ючкөчө хангылыкты - ремонт тынгылы этилмесе, аны ючюн жууалгылыкты страховкычи боюнуна са-лырга. Машинаны иеси то-зюней анга дау этерге эмда андан компенсация излерге болуукта. Бусагыта уа ремонтну качествосу ючюн автосервис жууапды.

Законопроектде дагыда ДТП-ны юсүндөн европорт-колу (полициячыл кыа-тышмай) жарашдыруну жоруугу да тоолондирергө белгилениди. Алдын ол бек аздан 50 миң сомыга хала салына жарашдыр-ганды, энди ведомство ол ахчаны 100 миң сомыга көтөруюно дурус көрөди.

Америкада кубачылыны сы-намларыны шөндю бек торсеп кырайдыла. Россейде уа, жар-сууга, анга аз да эс бурмайды. Мен оком эткенден, ол арталлыда иги туюлюдо.

Георгий ЗЮТОВ, Гавапа-Матанас (Куба). «Аргументы и факты».

Илеу

Хыйлакчы этгенине ишекликте

Россейни МВД-сыны Нальчик шахарады управлягысы Тумел-ланы Эльканын жашы Аслан-ны кыайда болганыны тох-ташдырады. Ол РФ-ни Уголовный кодексини 159-учу статьясына (хыйлакчылык) эм 327-чи ста-тьясыны 2-чи кеогине жалган документтени, кыярал сауга-ланы, мухурланы, бланканы хызырганды эмда сатканы ючюн) бузукулуга этгенине ишеклик барды.

Республиканы хурметти жа-мауатый Тумелланы Эльканын жашы Асланы кыайда болганыны тохташдырдыгы болуу-рук шартланы биле сезгиз, аныла юслеринден 8 (8662) 49-46-02, 74-07-33 неда 02 те-лефон номерлеге сөйлөш, неда полицияны жууккадагы блө-мөнө келип, белгилги этергизин тиледи.

Билдирген адамды аты жашы-рынай кыяккыды.

Интернет.

УЧРЕДИТЕЛЬТЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ

РЕДАКЦИЯ:
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Наабаб
(баш редактору оубурасы)
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редактору оубурасы)
ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууалы секретары)
МОКЪАЛАНЫ Зуура
(култура бөлөмнө таматасы)
ТИКАЛАНЫ Фатима (жамуат-политика жашуу бөлөмнө таматасы)

РЕДАКЦИЯ:
Телефону: 42-43-01.
Баш редактору оубурасы: 42-36-21, 40-04-82.
Жууалы секретары: 42-66-85.
Секретарь - 40-93-62, Корреспонд - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМНЕРИ:
Жамуат-политика жашуу - 42-24-02, 42-67-68.
Култура - 42-75-82.
Социалдык-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жангылыккы эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бла байламдыкка жорютуу эм рескым - 42-37-94.
Экин корреспондент - 42-68-72.
Тыямачыла - 40-28-97, Букалгастары - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагыт жорюгөмөй.
Кюч жазмадагы респондент эли бийлик эм ала артка кытайргымайдды.

Газетте басылмаган материалда айтылган оюмла редакцияны баш кеппенемге болууктады. Алай айтылган хар зат юзү.

Россей Федерациясы Басманы юскөди законуну тийишликкы материалды авторлары келерди жууапдыла.

Редакция авторлдан 400 гектигизден (машичка бла жазылган 5-бет) кетипе алынды.

Газет Басманы эм астамды информацияны эркиндикерин жоруугу жаны бла Кыабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилениди.

Регистрация номер - Н-0066. Индекс - 51532

Газетти басылга КМР-ни Басма эмда астамды коммуникация жаны бла кыакар комитетини компютер службагы хазыр эткенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басылганды.
Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 33

Газеттин илерине тапдыруу ючюн КМР-ни почта сыныгы федералык Управлягысы оубурасы.
Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газеттин роиннагы сагыу ючюн КМР-ни «Роспечать» акционер ообществосу жууапды.
Телефон: 42-69-34

Номерге графике кере 19 00 сагыта кыол салынады.
20 00 сагыта кыол салынады

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРЫ БАНЛА:
Муусуланын Сакинат - дежурный редактор;
Кечендиланы Зульфийа - жууалы секретары оубурасы;
Зеталаны Лида - (1,2-чи бетле),
Гелланы Валентина - (3,4-чю бетле) - корректорка.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 1222
Выпуск 1100. Саууду

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗАТЕЛНИ АДРЕСИ:

36000, Нальчик шахар,
Ленин аты проспект, 5.
Электрон почта:
elbor_50@mail.ru